

együtt. A fémanyag a korábbi, császárkori telepeken megszokott anyagdömpinghez képest szegényes volt: néhány fibulát, vasiskábát, bronztárgyat tartalmazott. Üveggyöngyök és használati tárgyak kerültek még elő a gödrökből, mely utóbbiak a kőben szegény vidéken csak ritkán készültek ebből az anyagból.

A feltárt település és temető összesen 1677 gödröt, 1233 cölöphelyet, 130 árkot, 5 külső, egy házban lévő, valamint egy földbe vájt kemencét, 8 füstölőműhelykomplexumot, 23 (+9 bizonytalan) félig földbe mélyített épületet, 4 (+3 bizonytalan) földfelszíni cölöpös építményt, 4 kutat, 943 karólyukat, 35 sírt, 5 üres sírgödröt (megítélésük bizonytalan) valamint 25 körárkot vagy körárok-részletet tartalmazott.

A feltárás során a telep és temető az út nyomvonalától É-ra és D-re folytatódott, a nyomvonalra eső K-i és Ny-i végét sikerült tisztázni.

Munkatársak: Lantos Andrea régész., H. Tóth Antal, Pirisa Mihály, Horváth Mónika, Végh Hedvig technikusok.

MÉSZÁROS MÓNIKA

166. Eger, Kőporos-tető (KÖH 37543)

(Heves megye) Pa

Eger DK-i részén, a Kistályai út és az Ostorosra vezető műút között emelkedő, 242,3 m magas dombtetőn levő lelőhelyet először Vértes László kutatta 1948-ban. Leletanyagát mezolitikusnak határozta meg, s Eger-kultúra néven írta le. Az 1980-as évektől e kultúra létét cáfolta a kutatás. A lelőhely iparát T. Dobosi Viola revidálta, s a középső és a felső paleolitikum átmenetének idejére helyezte. A domb DNy-i oldalában működő tufakőbánya feletti rézsűben az egri múzeum régészei pattintott kőveket figyeltek meg, ezért 2003-ban Ringer Árpád ellenőrző ásatást végzett. 2002-ben és 2004-ben Zandler Krisztián régészhallgató szakdolgozata keretében terepbejárásokon gyűjtött pattintott kőveket.

Az Eger környékén ismert paleolitikus lelőhelyek kutatása 2006 óta magyar–lengyel együttműködésben folyik. E program keretében végeztünk kéthetes feltárást a Kőporos-tetőn 2009 augusztusában azzal a céllal, hogy a lelőhely rétegtani viszonyait és kronológiai helyzetét próbáljuk tisztázni, s ezek birtokában a leletanyagokat újraértelmezzük. Azért, hogy a korábbi ásatások megfigyeléseit is viszonyítani tudjuk saját eredményeinkhez, négy 2×1 m-es szondát nyitottunk a tetőt átszelő földút közelében a 77-2055-ös magassági ponttól DNy-ra (Vértes-féle ásatás), s egy 3 m széles profilt metszettünk a bányaréz-sű DK-i végénél (Ringer-féle ásatás). A riolittufáig kibontott metszetekben a szántással bolygatott felső szint alatt egy barna talajréteg húzódott, alján vékony periglaciális poligonokkal, alatta barnásszürke üledék, amelyben vastagabb poligonok voltak. A profilokból mintákat vettünk mikromorfológiai, talajtani és szedimentológiai vizsgálatokhoz. A barna

talajból 15 cm-es kockát vettünk ki OSL korhatározás céljára. A szondákban 10 cm-es mélységenként üledékmintákat vettünk iszapolásra, elsősorban faszenek gyűjtése céljából anthrakotómiai vizsgálatokhoz és ¹⁴C korhatározáshoz.

A leletanyag kizárólag pattintott kővekből áll. Legnagyobb részét a szántással bolygatott szintből kerültek elő, tehát az ipar felszínközeli rétegtani helyzetben található. Csak néhány darab volt tipikus kőeszköz, de azok középső paleolitikus jellegűnek tekinthetők, míg a korábbi leletek között felső paleolitikus jellegűek is vannak. Ásatásunkon a két korszak anyagának szétválasztásához rétegtani adatokat nem tudtunk megfigyelni.

MESTER ZSOLT

167. Egerág, Rögződő (KÖH 68555)

(Baranya megye) R

2009. október 8–15. között elvégeztük a megelőző feltárást a Horvát Tranzit gázvezeték nyomvonalára eső, HT-85 jelű régészeti lelőhelyen, a 036/3–5 hrsz. ingatlanokon. A lehumuszolt 1519 m²-ből 260 m² volt régészeti fedett.

A lelőhely Egerágtól ÉNy-ra található, egy kisebb dombhát oldalában. A feltárás során 7 objektumot bontottunk ki, melyekhez 16 SNR számot rendeltünk. A homokos-löszös altalajban igen jól látszottak az objektumok sötétbarna betöltései. A lelőhely gyér intenzitású, az objektumokban, egy kivételével, kevés leletanyag volt. A 7 objektum mindegyike gödör volt, melyekből 5 őskori (középső rézkori, Furchenstich-kultúra), 2 pedig leletanyag hiányában ismeretlen korú. A leletanyaga kézzel formált finom és durva, valamint díszített kerámia, állatcsont, patics, 1 pattintott kovapenge. A legtöbb leletanyag a 2. sz. objektumból került elő: vékony, bekarcolt vonalakkal díszített kerámiatöredékek, vastag falú kézzel formált, szalagfüllel díszített edénytöredékek, szarvasmarha-vázcsontok. A nyomvonal mentén gyűjtött kerámiából valószínűsítjük, hogy a feltárt területtől É-ra elhelyezkedő dombháton nagyobb intenzitásban folytatódik a lelőhely.

A régészeti leletek a Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat pécsi regionális irodájában történő elsődleges feldolgozás után a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatóságára kerülnek végleges elhelyezésre.

Munkatársak: Drávavölgyi Péter, Lampért Kirill ásatási technikusok. A geodéziai felmérést a Meridián Kft. végezte.

KIS ATTILA

168. Ellend, Németh-földek (KÖH 68553)

(Baranya megye) B, Ró, Á

2009. augusztus 28. és szeptember 21. között megelőző feltárást végeztünk a 051/2 hrsz. ingatlanon, a Horvát